

10. Avrupa Klinik Farmakoloji Kongresi'nden iz bırakanlar.....

Prof Dr Ayşe Gelal

TFD KFÇG e-Bülteni Baş Editörü

TFD Klinik Farmakoloji Çalışma Grubu e-Bülteni'nin değerli okuyucuları,

26-29 Haziran 2011 tarihleri arasında *Budapest Congress & World Trade Center*'da yapılan "*From Drug Research to Therapy for the Benefit of Patients*" temasıyla "ilaç araştırmalarından, hastanın tedavisine klinik farmakoloji sürecinin" değişik konu başlıklarıyla ele alındığı 10. Avrupa Klinik Farmakoloji Kongresi (*10th Congress of EACPT*) gerek bilimsel açıdan gerekse organizasyon açısından oldukça başarılı bir şekilde *Hungarian Society for Experimental and Clinical Pharmacology* ev sahipliğinde gerçekleştirildi.

Geçtiğimiz Temmuz ayında Danimarka'da yapılan Dünya Farmakoloji Kongresi'nin aksine ülkemizden çok az katılımcının olduğu bu kongrede, 3.5 gün boyunca aynı anda üç salonda birbirinden önemli konular tartışıldı. 341 poster sunuldu. <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/pto.2011.109.issue-s1/issuetoc> adresinden sözlü sunumların ve posterlerin özetlerine ulaşılabilirsiniz.

Klinik farmakoloji konularının etraflıca tartışıldığı oturumlar arasında sanıyorum Prof M. Orme ve Prof F. Sjöqvist'in birlikte yapmış olduğu '*European Clinical Pharmacology: challenges for the future*' başlıklı konuşma kongrenin en dikkat çeken konuşmasıydı. Bu konuşma kongreye katılan Türk ekibi olarak bizim için de aynı ölçüde önemliydi. Çünkü e-bültenimizin Mayıs 2011 sayısında yayınladığımız 'Araştırma, Eğitim ve Sağlık Hizmetlerinde Klinik Farmakoloji: Uluslararası Temel ve Klinik Farmakoloji Birliği'ne (*International Union of Basic and Clinical Pharmacology - IUPHAR*) Göre Dikkate Alınması Gereken Noktalar' başlıklı çeviri ile (Clinical Pharmacology in Research, Teaching and Health Care Basic & Clinical Pharmacol. & Toxicol. 107, 531-559, 2010) IUPHAR'ın görüşlerini sizlerle paylaşmıştık. Konuşma bu yazının devamı niteliğindedir. Yayınlandığı Temmuz 2010 tarihinden sonra klinik farmakologların görüşlerine açılan bu yazı, özellikle sağlık alanında klinik farmakolojinin disiplin olarak gelişiminde çeşitli zorluklar ile karşılaşıldığı gerçeğini ortaya çıkarmıştı. Prof Orme ve Prof Sjöqvist'in kısaca vurguladığı bu sorunlar:

1- Klinik farmakolojinin Avrupa ülkelerinin bir kısmında henüz uzmanlık dalı olarak kabul edilmemesinin genç hekimlerin bu dalı seçmesinin önünde ciddi bir engel oluşturduğu,

- 2- Bunun sonucu olarak tıp eğitimi olmayan diğer uzmanlık alan gruplarının kendilerini klinik farmakolog olarak tanımlama çabalarına girişebildiği ve tıp alanındaki karar vericiler üzerinde bunun yol açtığı sonuçların bulunması,
- 3- Bu yüzden disiplinler arası bilim olan klinik farmakolojinin doğru yorumlanması, bu alanda çalışanların hekim olmaları ve gerekli tıbbi yeterliliğe sahip olmaları,
- 4- Birçok ülke sağlık sisteminde klinik farmakolojinin rolünün tanımlanmasının yetersiz olduğu ve bunun da ilaç ile ilişkili sorunların arttığı durumlar ile çelişki oluşturduğu,
- 5- Sonuç olarak Avrupa sağlık sistemindeki klinik farmakolog pozisyonu yetersizliğinin alarm vermeye başladığı,
- 6- Akademik pozisyondaki klinik farmakolojinin sağlık sisteminde tanımlanmış fonksiyonlar ile birleştirilmesinde ciddi eksiklikler olduğu,

.....

Bu sorunlara çözüm getirebilmek ve yol haritası çizebilmek amacıyla EACPT'nin ulusal temsilcilerine gönderilen soruların yanıtlarına ait çalışmanın sonuçlarının verildiği bu konuşmanın kısa bir süre sonra yayınlanacağı bilgisi, daha fazla okuyucuya ulaşabilmesi açısından sevindiriciydi.

Kongreye ait izlenimlerimin yanı sıra şehre ait izlenimlerimi de sizlerle paylaşmak istiyorum. Buda ve Peşt'in birleşmesi ile oluşan Budapeşte, Tuna Nehri ve güzelliğini tamamlayan üzerindeki köprüler, Parlamento Binası, Kalesi, ... ile çok büyüleyiciydi. Müthiş ulaşım sistemi ve yardımsever insanları ile gezmek bir o kadar kolay ve keyifli oldu.

Kongrenin düzenlenmesi için yoğun emek harcayan Kongre Başkanı Prof Adam Vas ve organizasyon komitesine teşekkür ediyorum. 28-31 Ağustos 2013 tarihinde İsviçre'de yapılacak 11. Avrupa Klinik Farmakoloji Kongresi'ne ülkemizden daha yoğun bir katılımcı grubu ile katılabilme dileğiyle saygı ve sevgilerimi sunuyorum...